

מ"ת 42968/04/16 - מדינת ישראל, המבקשת נגד אברהם בן ארויה, דליה בן ארויה, המשיבים

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי

בירושלים

מ"ת 42968-04-16

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

בעניין: מדינת ישראל

על-ידי פרקליטות מחוז ירושלים/עו"ד עמית

המבקשת

ליון

נגד

1. אברהם בן ארויה (הנאשם 4)

2. דליה בן ארויה (טוענת לזכות)

על-ידי ב"כ עו"ד שי וולשטיין

המשיבים

החלטה

1. כללי

החלטה בגורלו של צו לחילוט זמני של דירת המשיבים ברחוב הנביאים 9, כפר סבא, גוש 7322 חלקה 60/22 ["הדירה"], שהוטל לבקשת המבקשת ביום 21.4.2016. הצו הוטל מכוח סעיף 23 לחוק לאיסור הלבנת הון ולפי סעיף 36(א) לפקודת הסמים המסוכנים בעקבות בקשה שהוגשה בסמוך להגשת כתב-אישום כלפי המשיבים ואחרים.

2. רקע

ברקע להליכים, כאמור, כתב-אישום נרחב שהוגש כלפי שבעה נאשמים, בכללם המשיב 1 דן, שעיקר עניינו בפרשה שבמרכזה הברחת בשר לישראל בנסיבות שלטענת המבקשת מנוגדות למקבץ נרחב של דברי חקיקה, בכללם גם החוק לאיסור הלבנת הון ["החוק"]. קדמה לדין זה החלטת בית-משפט זה מיום 6.6.2016 שקבעה, בין היתר, את דבר קיומן של ראיות לכאורה גם כלפי המשיב 1. בתמצית הדברים, נקבע, שיש ראיות לכאורה למעורבות עמוקה גם של המשיב 1 בעבירות על החוק, אם כי, נקבע במקביל, כפי שבא כוחו הנכבד, מדגיש, וחוזר ומדגיש, שעיקר התועלת הכספית מהעבירות היתה לנאשמים אחרים, הנאשם 1, בפרט, בעוד שמשיב זה,

הגם שקיבל הוא משכורת שנבעה מכספים שמנקודת המבט של החוק היו, לכאורה, בבחינת רכוש אסור, הייתה היא בסכומים נמוכים ובמישור הנוגע להלבנת הון, מלמדות הראיות שלא נמנה משיב 1 עם המרוויחים העיקריים.

3. תצהיר הטוענת לזכות

אבן הפינה לדיון שקדם להחלטה זו בתצהיר המשיבה 2, אשת המשיב 1, שהוגדר כתצהיר הטוענת לזכות על-פי סעיף 21(ה) לחוק. לדבריה - "בשנת 1998, נחתם חוזה על הדירה הנ"ל, שאותה רכשתי ביחד עם בעלי למטרת השקעה עבור ילדינו המשותפים. בהתאם להסכם המכר רכשנו הדירה בסכום של ₪ 420,000. מתוך הסכום הנ"ל, סך של כ ₪ 350,000 שולמו בין היתר, מתוך קופות גמל שצברתי עד אז מתקופת עבודתי בקופת חולים לאומית. כספים אלה שולמו מחשבון שהתנהל בבנק לאומי".

4. עובדות רלוונטיות שאינן במחלוקת

- א. בבעלות המשיבים הדירה וחלוקת הזכויות, על-פי הרישום, נכון להיום: 1/6 על שם המשיב 1 והיתר על שם המשיבה 2.
- ב. בני הזוג נישאו בשנת 1972, וכהערה שיש בה כדי להקדים במעט את המשך הדברים, פשיטא, שבנסיבות אלה חלה עליהם חזקת השיתוף.
- ג. לעת הזאת, אין הם מבקשים למכור את הדירה, הגם שטוענים הם, ובדיון, שיש מקום להכריע בחילוט הזמני גם בנסיבות אלה, ואין בכך שאין בדעתם למכור את הדירה בסמוך כדי להצדיק דחיה נרחבת בדיון בנושא עד למועד ההכרעה בכתב-האישום לגופו.
- ד. הדירה עצמה נרכשה סמוך לשנת 1998, ומכל מקום, אין חולקין, שהיה הדבר זמן רב קודם ביצוען לכאורה של העבירות שעל הפרק.

5. מועד הדיון בבקשה

הגם שלכאורה ניתן היה להותיר את הצו על כנו ללא דיון עד למועד הכרעת-הדין, בין היתר באשר גם המשיבים הצהירו שאין בדעתם למכור את הדירה כרגע, כפי שצוין לעיל, צודק ב"כ המשיבים בטענתו שנפסק שרשאים המבקשים לדרוש דיון בגורל החילוט הזמני גם בשלב זה:

בפתח הדברים יאמר, כי איני מקבל את טענתה המקדמית של המשיבה, לפיה יהיה ניתן - ואף ראוי- לפסוק בטענותיו של המערער בסיומו של ההליך העיקרי, לצורך החילוט הסופי, ומשכך אין להכריע בהן בשלב זה.. בענייננו, טענות המערער מתמקדות בעיקרן בסמכות החילוט הזמני גופה, ללא קשר לשאלת הוכחת כתב האישום וסיכויי ההרשעה.. סבורני, כי בירורן של טענות אלה צריך שייעשה כבר בשלב הנוכחי בו ניתן צו החילוט הזמני. זאת, שכן מעשה החילוט מטיבו וטבעו פוגע בזכויותיו הקנייניות של המערער.. [סעיף 20 לפסק דינו של כבוד השופט צ. זילברטל בע"פ 6145/15 רונאל פישר נ' מדינת ישראל, (25.10.2015)].

ומכאן, לגופן של טענות.

6. דיון והכרעה

א. תחילה נמצא לקבוע כי, מאחר ונקבע שכלפי המשיב 1 קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירות על החוק, ככל שעל הפרק זכויות שלו בדירה, יש הצדקה מלאה להותיר את הצו על כנו. ומעל הצורך, בשים לב לטענות במישור זה, אציין, שנפסק במפורש שיש מקום לצו במישור זה גם ביחס לנכסים, אשר, אין כלל חולקין, שנרכשו הרבה קודם ביצוען של העבירות שעל הפרק. [ראה ע"פ 6889/11 מדינת ישראל נ' אלירן עובד, (14.5.2012) וכן צ"א (מחוזי מרכז) 6929-11-15 מדינת ישראל נ' נחמני, (4.4.2016)]. לא בכדי אף לא הגיש הוא תצהיר מטעמו, ולא נחקר.

ב. ביחס לזכויות השייכות למשיבה 2 (ותוך שאציין כבר בשלב זה שעתיד אני להידרש לשאלה מה היקפן של זכויות אלה), צודק בא כוחה שבנסיבות העניין ראוי להורות על ביטול הצו ביחס אליהן: -

נקודת המוצא הינה כי סעדים זמניים נועדו לשמר את רכושו של נאשם, העשוי להיות מורשע, למקרה שבין אמצעי הענישה שיוטלו עליו ייכלל גם סעד של חילוט רכוש שהוא

מחזיק. ברי, כי סעד זמני כנגד רכוש אינו יכול להיות מופעל כלפי אדם שאינו נאשם, ואין לו זיקה להליך הפלילי, גם אם הוא בעלים במשותף של נכס עם נאשם, ובכלל זה בן זוג. החילוט הסופי, והסעדים הזמניים שנועדו להבטיח את הגשמתו אמורים להתייחס לרכושו של 'הנידון'... פשיטא, שהחילוט נועד לתפוס רכוש של נאשם, ולא רכוש של זולתו, אלא אם כן מדובר ברכוש של אחר שהנידון מימן את רכישתו או שהעבירו לאותו אדם בלא תמורה, ובלבד שהדבר לא יחול מקום שמדובר בהעברה שנעשתה לפני ביצוע העבירה שבשלה הורשע הנידון ושלגביה ניתן צו החילוט.. במקרה זה לא הוכחו תנאים מיוחדים שעשויים היו להצדיק הטלת סעדים זמניים על זכויות הרכושיות של ליה פרץ, שאינה מעורבת בהליך הפלילי. ממילא, ההנחה המתחייבת היא, כי ניתן לעקל בהליך ביניים רק את זכויות הרכושיות של הנאשם.. על פני הדברים, וכל עוד לא הוכח אחרת, רכוש משותף הרשום בשם בעלים משותפים אינו אמור לעמוד לחילוט בשלמותו בגין עבירות שעבר אחד השותפים. דין זה אמור לחול לא רק בשלב החילוט הסופי אלא גם בשלב מתן סעדי הביניים.. אין לעקל את זכויותיה של רעייתו בנכסים הרשומים על שמה, משאין לה קשר וזיקה לנושא האישומים בהליך זה [בש"פ 3120/06 מדינת ישראל נ' אבי פרץ (9.8.2006)].

ג. ובשלב זה, עובר הדיון לשאלה מה היקף זכויות כל אחד מהצדדים בדירה, לפחות לצורך החלטה זאת. כאמור, ביחס לבני זוג אלה, חלה חזקת השיתוף, ומעל לכל צורך אציין שגם לגרסתם, מערכת היחסים ביניהם תקינה, מנהלים הם חיים משותפים ומשק בית משותף מזה למעלה מ-40 שנה. וכפי שציין בצדק בא-כוחה הנכבד של המבקשת, נפסק, וחזר ונפסק, שביחס לבני זוג בנסיבות האמורות, נחלקות הזכויות הממשיות בחלקים שווים, ללא קשר לרישום בפועל: -

אין די ברישום הדירה על שם אחד מבני הזוג, כדי לסתור את חזקת השיתוף.. הווי אומר, הרישום אינו משולל ערך ראייתי, אך אין להקיש מהרישום עצמו על כוונה ליצור הפרדה ברכוש. להוכחת כוונה מעין זו יש להניח תשתית ראייתית, שתיוסף לרישום עצמו ותבהיר מה הכוונה שעמדה בבסיסו [ע"א 3002/93 בן צבי נ' מ' סיטין ואח', פ"ד מט(3) 5, 15-16; וראה גם בג"צ 2222/99 גבאי נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד נד(5) 401, 415].

ולכל הפחות, כך תמונת המצב לכאורה, לצורך החלטה זו, בשלב בו היא ניתנת. עוד יוטעם, בשים לב לטענות חלופיות מצד המשיבה 2, כי גם אם נרכשה הדירה בעת ההיא מכספים שהגיעו, ברובם, מחסכונות שהיו בזיקה למשיבה זו (כגון קופות גמל על שמה - עיין לעיל), ביחס לבני זוג שחלה עליהם חזקת השיתוף ובחלופי שנים כה רבות, לא יהא בכך כדי לשנות. ואך במאמר מוסגר, ובשולי הדברים,

אציין שער אני גם לטענות המשיבים לפיהם עבר חלק מהזכויות הרשומות עתה על שם המשיבה 2 מילדיהם, ואולם לא מצאתי לייחס לכך משקל של ממש: העברות קודמות בתוך המשפחה, מטעמים כאלה ואחרים, ספק רב מה משקלן, שלא לדבר על כך, שרשאי בית-המשפט להניח שגם אם, ייתכן, שחלק מהזכויות רשומות היו בעבר על שם הילדים, נרכשו הן מכספי בני הזוג ודי שאזכיר שספק רב אם במועד בו נרכשה הדירה (1998), יכלו ילדי בני הזוג לרכוש לעצמם זכויות מכספם.

ד. בשולי הדין טענה המדינה גם לחובת מהימנותה של המשיבה 2, לרבות על יסוד חקירתה במטרה. ברם, בנסיבותיה של החלטה זו, באשר אין המשיבה 2 נאשמת כלל, ובאשר כל העובדות הצריכות להחלטה זו אינן במחלוקת, איני נדרש כלל לדין במישור זה.

7. סוף דבר

מן המקובץ עולה, שראוי להותיר את הצו על כנו ביחס לזכויות המשיב 1 שהיקפן, מהטעמים שפורטו, מחצית הדירה, ולהורות על ביטול הצו ביחס למחצית השנייה. עם זאת, במישור שניתן לכנותו כטכני, לא ניתן רישומית, להותיר את הצו על מחצית הדירה ולבטלו על המחצית האחרת. המדובר ביחידה אחת, עליה חל סעיף 13 לחוק המקרקעין (ואין הדבר שונה בהרבה מעיקול זמני בהליך אזרחי על זכויותיו של אחד מהשותפים בדירה, כגון בעל החב כספים לצד שלישי: העיקול יירשם על כל היחידה, גם אם, בפועל, ואם וככל שיתפתח שלב של מימוש, הזכויות/שוויין, השייכות לשותף האחר, אינן מעוקלות).

צו החילוט הזמני שנרשם על הדירה, יוותר, אפוא, על כנו, אך בד בבד לכך שיובהר שתוקפו בפועל מתייחס רק למחצית הזכויות בדירה, אלה השייכות למשיב 1. ומעבר לאמור, יידון הנושא בשנית, גם ביחס למשיב 1 עצמו, בשלביו המתקדמים של ההליך.

ניתנה היום, ז' תמוז תשע"ו, 13 יולי 2016, בהעדר הצדדים.